

การเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี
ระหว่างนิสิตนักศึกษา กับผู้ปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา

นางสาวบุญจันทร์ สินประเสริฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

๑๖๐๑๒๔๔๖

A COMPARISON OF MACHIAVELLIAN PERSONALITY BETWEEN
UNIVERSITY STUDENTS AND BUDDHIST PRACTITIONERS

Miss Boonchan Sinprasert

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวขอวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลีรัฐระหว่างนิสิตนักศึกษา กับผู้ปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา
โดย	นางสาวนฤมลจันทร์ สินประเสริฐ
ภาควิชา	จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล

บังคับติดวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

บังคับติดวิทยาลัย

คณบดีบังคับติดวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โภเชิน ศันสนยุทธ)

ผู้ลงนาม

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พราณพิพิธ ศิริวรรณาภรณ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบังคับติดวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การ เปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบเมืองเคียงเวลีระหว่างนิสิตนักศึกษา กับบุณฑิตรัตน์ในพุทธศาสนา

ชื่อนิสิต นางสาวบุญจันทร์ สินประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิติฤกษ์

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบเมืองเคียงเวลีระหว่างกลุ่มนิสิตนักศึกษา กับกลุ่มบุณฑิตรัตน์ในพุทธศาสนา และเปรียบเทียบภาษาในกลุ่มนิสิตนักศึกษาและภาษาในกลุ่มบุณฑิตรัตน์

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบุคคลจำนวน 480 คน สุ่มจากกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้คือ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักศึกษาภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย นิสิตพระของมหาภูราชาชีวิทยาลัย นิสิตพระของมหาโพธิลงกรณราชวิทยาลัย โดยสุ่มเฉพาะนิสิตนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ปีการศึกษา 2522 กลุ่ม เมี้ยน เป็นสมาชิกสถานบัน្តแม่ชีไทย และกลุ่มคฤหัสดัญ ตั้งแต่ปีที่ 5 หรือปีที่ 8 จากพุทธสถาน สันติอโศก กลุ่มหลังนี้สุ่มจากบุณฑิตรัตน์ อายุระหว่าง 18 - 40 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเมืองเคียงฉบับที่ 4 และ 5 ของริชาร์ด คริสตี้ ซึ่งผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีคำนวณค่าไคสแควร์ ลัมປาร์ลีท์ความมีเงื่อนไข วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

- บุคลิกภาพแบบเมืองเคียงเวลีของกลุ่มนิสิตนักศึกษาสูงกว่ากลุ่มบุณฑิตรัตน์

2. บุคลิกภาพแบบเน เคี่ย เวลา ลีของกลุ่มนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ กับกลุ่มแก๊ส กษา พยาบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. บุคลิกภาพแบบเน เคี่ย เวลา ลีของกลุ่มพระและกลุ่มชีสูงกว่ากลุ่มครุฑ์สูง ถือ คลื่นที่ระดับนัยสำคัญ .01 แท้กลุ่มพระและกลุ่มชีมีบุคลิกภาพแบบเน เคี่ย เวลา ลีไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   A Comparison of Machiavellian Personality
                        between University Students and Buddhist
                        Practitioners

Name   Miss Boonchan Sinprasert

Thesis Advisor   Assistant Professor Chumporn Yongkittikul,
                        Ph. D.

Department   Psychology

Academic Year   1980

ABSTRACT

The purpose of this study was to compare Machiavellian personality, firstly, between college students and Buddhist practitioners, secondly, among college student groups, and finally, among Buddhist practitioner groups.

A sample of 480 people was randomly selected from various groups, namely, Chulalongkorn University Engineering students, Ramathibodi nursing students, the Thai Red Gross Society nursing students, Maha Chulalongkorn and Maha Makut Rajvidayala Buddhist University students, the Thai Nun Institute members, and Sila observers of Santi-Asoke Buddha Satan. The last group was selected from members of age between 18-40 years old.

The Machiavellian personality questionnaires used in this study were Richard Christie's Mach IV and V, which had been translated into Thai by the researcher. The data were

analyzed by using chi-square, contingency coefficient, one-way analysis of variance and Scheffe's method.

The findings were as follows:

1. The college students had higher Machiavellian personality than the Buddhist practitioners at the .01 significance level.

2. The Machiavellian personality of the engineering students and of the nursing students had no statistically significant difference.

3. The Machiavellian personality of the Buddhist university students and of the nuns was higher than that of the Sila observers of Santi-Asoke Buddha Satan at the .01 statistically significance level. However, the Machiavellian personality of the Buddhist university students and that of the nuns had no statistically significant difference.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากผู้เขียนได้รับคำแนะนำ
และความช่วยเหลือในการตรวจแก้อย่างดีเยี่ยมจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร
คงกิตติกุล ผู้เขียนมีความรู้สึกซาบซึ้งท่อความเมตตากรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอ
ทราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณ ท่าน เลขาธิการ สภาการศึกษามหาภูมิราชวิทยาลัย
ท่าน เลขาธิการ สภามหาวิทยาลัย และ ท่านคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ท่าน เลขาธุการ และ คณบดี กรรมการสถาบันแม่ชีไทย ผู้อำนวยการและคณา-
จารย์วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ผู้อำนวยการและคณาจารย์ วิทยาลัยพยาบาล
กรุงเทพ หัวหน้าภาควิชาและคณาจารย์ ในภาควิชาพยาบาลศึกษาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล คณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬา-
ลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มิตรธรรม "ชาวอโศก" ที่ได้ให้ความสั่งดูแลและความร่วมมือ
ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

ขอกราบขอบคุณนิสิตมหาภูมิ และ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ชีจากสถาบัน
แม่ชีไทย และ ขอขอบคุณนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักศึกษา
พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย และ นักศึกษา
พยาบาลภาควิชาพยาบาลศึกษาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัย
มหิดล ที่ให้ความร่วมมือทำแบบสอบถาม อนันดาให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณที่ เพื่อน และ ของทุก ๆ คน ที่ได้ให้ความช่วย
เหลือ และ เป็นกำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมาจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย

ประโยชน์ที่ผู้อ่านจะเพิ่งได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนถือว่าเป็นความดีที่
ผู้เขียนขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของพ่อแม่ ตลอดจนครออาจารย์ทุก ๆ ท่าน ผู้ได้
อบรมสั่งสอนให้ผู้เขียนได้สร้างสมสติปัญญาจนทำงานชั้นนี้ได้สำเร็จ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิจกรรมประการ	๙
รายการตารางประกอบ	๑๐
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดพื้นฐาน	6
เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
รัฐบุรีประสงค์ของการวิจัย	37
สมมติฐานของการวิจัย	38
ขอบเขตของการวิจัย	38
ข้อจำกัดในการวิจัย	38
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	39
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	40
2 วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	41
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 การอภิปรายผลการวิจัย	61
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้เขียน	97

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและเพศ	41
2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง กับระดับบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี่	53
3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามตามแบบเมเดียเวลลี่ฉบับที่ 1 และ 2 แยกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	54
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบสอบถาม ตามบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี่ฉบับที่ 1	54
5 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มของคะแนน แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี่ฉบับที่ 1	55
6 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มนิลินักศึกษาปกติกลุ่ม บุปผีบัตรรัมของคะแนนแบบสอบถามตามบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี่ ฉบับที่ 1	56
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบสอบถาม ตามบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี่ฉบับที่ 2	57
8 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มของคะแนน แบบสอบถามเมเดียเวลลี่ฉบับที่ 2	58
9 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มนิลินักศึกษาปกติกลุ่ม บุปผีบัตรรัมของคะแนนแบบสอบถามตามบุคลิกภาพแบบเมเดียเวลลี่ ฉบับที่ 2	59